

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος Μ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2544	Κυριακὴ Δ' Νηστειῶν (Μάρκ. 9,17-31) 26 Μαρτίου 2023	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

Πέντε κατηγορίες γονέων

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε Τετάρτη (Δ') Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν. Θέλω νὰ στρέψω τὴν προσοχὴ σας στὸ εὐαγγέλιο τῆς ἡμέρας (βλ. Μάρκ. 9,17-31), διότι **ἔχει μεγάλη παιδαγωγικὴ σπουδαιότητα**· εἶνε ἡ ἱστορία ἐνὸς πατέρα, καὶ συγχρόνως ἡ ἱστορία ὅλων τῶν οικογενειαρχῶν κάθε ἐποχῆς, καὶ ἰδίως τῆς δικῆς μας.

Τί λέει τὸ εὐαγγέλιο; Ἐνας **πατέρας** εἶχε παιδί ἄρρωστο ὄχι ἀπὸ φυσικὰ ἀλλὰ ἀπὸ ὑπερφυσικὰ αἷτια· ἡ ἀσθένειά του ἦταν δαιμονισμός. Ὁ Ντοστογιέφσκυ περιγράφει τέτοιες καταστάσεις στὸ ἔργο του «Οἱ δαιμονισμένοι». Μερικὰ παιδιὰ τὰ πιάνει δαιμόνιο. Ὁταν ἀκούω πράγματα, ποὺ συμβαίνουν σὲ σπίτια ὅπου οἱ γονεῖς ἀγωνίζονται μὲ πίστι, πείθονται ὅτι ἐκεῖ ὑπάρχει δαιμόνιο· δὲν ἐξηγοῦνται ἀλλιῶς. Τὸ **παιδί** λοιπὸν αὐτὸ ἦταν **δαιμονισμένο**· ὅταν τὸ πῆνε ἡ κρίσι, ἔπεφε χλωμὸ, χτυπιόταν, ἐβγάλε ἀφροὺς ἀπ' τὸ στόμα. Ὁ πατέρας τὸ πῆγε παντοῦ. Κανεῖς δὲν μπόρεσε νὰ τὸ θεραπεύσει. Ἀπελπισμένος τὸ ἔφερε στὸ Χριστό. –Διδάσκαλε, σῶσε με! Ὁ Χριστὸς τὸν ρώτησε· –Ἀπὸ πότε τοῦ συμβαίνουν αὐτά; Κι ὁ πατέρας ἀπαντᾷ· –«Παιδιόθεν», ἀπὸ παιδί δηλαδὴ (Μάρκ. 9, 21).

–**Μὰ δὲν ἤξερε ὁ Χριστός**, θὰ πῆτε, καὶ βρωτάει; Θεὸς παντογνώστης εἶνε, μὰς ἔξερε προτοῦ νὰ γεννηθοῦμε, ξέρεει ὅλη τὴ ζωὴ μας· εἶχε λοιπὸν ἀνάγκη νὰ βρωτήση;...

Ἄσχετα. Ῥωτᾷ ἐπίτηδες, ὅπως κάνει ὁ δάσκαλος γιὰ νὰ ὀδηγήσῃ στὴ γνώσι τὸ μαθητὴ. Ῥωτᾷ, γιατί μὲ τὴν ἐρώτησί του καὶ τὴν ἀπάντησι τοῦ πατέρα θέλει νὰ διδάξῃ κάτι σημαντικό. Τί· ὅτι **οἱ γονεῖς πρέπει νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὰ παιδιὰ τους νωρὶς**· ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ γεννιέται τὸ βρέφος καὶ ἀκούγεται τὸ πρῶτο κλάμα, ὅταν τὸ βάζουν στὴν κούνια, ὅταν ἡ μάνα ἀρχίζει τὸν θηλασμό καὶ αὐτὸ λέει τὴν πρώτη λέξι. Αὐτὰ περιλαμβάνει τὸ «παιδιόθεν».

Αὐτὸ λοιπὸν τὸ ἐπεισόδιο ἔχει μεγάλη παιδαγωγικὴ σημασία· γιὰ ὅλο τὸν κόσμο καὶ ἰδίως γιὰ τοὺς γονεῖς στὴν ἐποχὴ μας. Ἄν, ὅσοι πρόκειται νὰ παντρευτῆτε, σκεπτόσασταν τί θὰ γίνουν τὰ παιδιὰ σας, δὲν ξέρω ἂν θὰ παντρευόσασταν. **Τὰ πιὸ πικρὰ φαρμάκια ὁ ἄνθρωπος τὰ πίνει ἀπ' τὰ παιδιὰ του**. Νὰ μεγαλώνῃς παιδί, νὰ γίνεσαι θυσιά γι' αὐτό, καὶ μετὰ, σὲ μιὰ ὥρα δαιμονική, νὰ τὸ χάνης; Τὰ ἀγὰ παιδάκια σας, τ' ἀγγελούδια ποὺ καμαρώνετε, συχνὰ σήμερα γίνονται «μεζεδάκια» τοῦ διαβόλου· διότι ὑπάρχουν δαιμόνια μέσα στὴν κοινωνία, ἡ γενεά μας εἶνε «ἄπιστος» (βλ. 9,19), «ἄπιστος καὶ διεισπραμμένη» (Ματθ. 17,17. Λουκ. 9,41).

Τότε ἦταν ἓνα τὸ δαιμονισμένο παιδί, σήμερα βλέπω πολλὰ, χιλιάδες παιδιὰ δαιμονισμένα. Καὶ **ποιός εἶνε ἡ αἰτία**; Ὑπεύθυνοι εἶνε ἡ πολιτεία, τὸ κράτος, ἡ ἐπίσημος ἐκκλησία, ἡ κοινωνία... Ἀλλὰ σὲ τελευταία ἀνάλυσι φαίνει ὁ πατέρας καὶ ἡ μάνα· **οἱ γονεῖς** ἔχουν μεγάλο μερίδιο, μεγάλο ποσοστὸ, εὐθύνης γιὰ τὴν κατάστασι τῶν δαιμονισμένων παιδιῶν.

***

Ἐξετάζοντας τὴν διαγωγὴ τῶν γονέων διακρίνω τέσσερις κατηγορίες· **ἄλφα, βῆτα, γάμμα, δέλτα**. Σᾶς τις παρουσιάζω λοιπὸν.

● **Ἡ πρώτη κατηγορία εἶνε οἱ ἀδιάφοροι**. «Πέρα βρέχει». Παντρεύονται, γιὰ νὰ κάνουν τὰ κέρια τους. Νομίζουν, ὅτι ὁ γάμος εἶνε γιὰ τ' ἀμαρτωλὰ κέρια. Κατὰ λάθος οἱ γυναῖκες αὐτὲς κάνουν παιδιὰ· καὶ μετὰ τὴ γέννησι δὲν φροντίζουν τὸ παιδί. Τὸ νοῦ τους τὸν ἔχουν ἔξω, στὴ διασκέδασι, στὸ χαρτοπαίγνιο, στὸ πιετό, στὴ μόδα, στὰ ταξίδια... Ἔτσι περνᾷ τὴ ζωὴ τους.

✓ Ἐγραψαν οἱ ἐφημερίδες, ὅτι δυὸ ἀδελφάκια 4 - 5 ἐτῶν τὰ κλείσαν οἱ γονεῖς στὸ πολυτελὲς διαμέρισμα, τοὺς ἔδωσαν ὑπνωτικὸ νὰ κοιμηθοῦν, καὶ αὐτοὶ πῆγαν στὰ κέντρα τῆς Γλυφάδας νὰ διασκεδάσουν. Τὰ μικρὰ ξύπνησαν στὸ σκοτάδι, ζητοῦσαν τοὺς γονεῖς, ἔβγαλαν φωνὲς καὶ ἀναστάτωσαν τὴν πολυκατοικία. Οἱ ἄλλοι ἔνοικοι ἐξοποιοῦν τὸ «ἐκάτό», ἔρχονται οἱ ἀστυνομικοὶ, μπαίνουν μέσα καὶ τὰ βρίσκουν ὀλομόναχα. Κατὰ τις 5 τὸ πρωὶ ἦρθαν οἱ προκομμένοι γονεῖς... Αὐτοὶ κοιτάζουν τὸ γλέντι τους, τὸ πάρτυ, τὸ χορὸ, τὰ λούσσα, τὰ βαμμένα νύχια κ.τλ.. Γιὰ τὰ παιδιὰ; Τίποτα!

✓ Δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς ποὺ ἦρθε στὴ μητρόπολι ἀπὸ ἓνα χωριὸ μιὰ γυναίκα μὲ 5 παιδάκια. Εἶμαι δυστυχισμένη, λέει· ὁ ἄντρας μου μ' ἄφησε μὲ τὰ παιδιὰ, πῆγε τάχα νὰ δουλέψῃ στὴ Γερμανία, κ' ἔχει τώρα ἓνα χρόνο ποὺ δὲν ἔχει στείλει οὔτε μάρκο· τὰ τρώει ἐκεῖ μὲ διεφθαρμένα γύνια. Γράψε, σὲ παρακαλῶ, ἓνα γράμμα... Στέλλουμε ἔγγραφο στὸν πρόξενο, ἀλλὰ ποῦ νὰ τὸν βρῆ στὴν ἀχανῆ χώρα!

Αὐτοί, οἱ ἀδιάφοροι γονεῖς, Χριστιανοὶ δὲν εἶνε, ἄνθρωποι δὲν εἶνε, **οὔτε ζῶα δὲν εἶνε!** Πῆγα σ' ἓνα χωριὸ καὶ ἀκουγα μιὰ ἀγγελάδα ποὺ μούγκριζε - ἔκλαιγε ὅλη νύχτα. –Τί ἔπαθε; ρωτῶ. –Τῆς πῆραμε τὸ μοσχάρι. Τὸ ἴδιο ἢ προβατῖνα μὲ τὸ ἀρνάκι τῆς. Δὲν πᾶς νὰ πάρης ἀπὸ τὴ λιονταρίνα τὸν σκύνο μου; θὰ σὲ φάη. Δὲν πᾶς καὶ στὴ φωλιά τοῦ ἀετοῦ νὰ πειράξῃς τὸν ἀετιδάκα του; θὰ σοῦ σχίση τὸ κεφάλι. Γι' αὐτὸ λοιπὸν εἶπα ὅτι οὔτε ζῶα εἶνε.

Υπάρχουν γονεῖς ἀδιάφοροι γιὰ τὰ παιδιὰ τους σωματικῶς· ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλοι ποὺ εἶνε **ἀδιάφοροι ψυχικῶς**· ἄλλη ὑποκατηγορία ἀποτελοῦν αὐτοί. Αὐτοί, δηλαδὴ, φροντίζουν νὰ ἔχουν τὰ παιδιὰ τους παπούτσια, ροῦχα, σάκκιες, βιβλία, φαί καλὸ, δὲν τὰ νηστεύουν Τετάρτη καὶ Παρασκευὴ... Πέρα ἀπ' αὐτὰ ὅμως τίποτε ἄλλο, λὲς καὶ τὸ παιδάκι εἶνε γουρουνόπουλο ποὺ πρέπει νὰ ἔνθε μὲ γάλα, βούτυρο, μαρμελάδα, βιταμίνες κ.λπ.. Νομίζουν, ὅτι ἡ ὑποχρεώσι τους τελειώνει ἐκεῖ· ἀλλὰ γιὰ τὴν ψυχὴ του δὲν ἐνδιαφέρονται. Τὸ ἀποτέλεσμα· τὰ παιδιὰ αὐτὰ στεροῦνται ἀνατροφῆς καὶ γίνονται ἀνάγωγα καὶ διεφθαρμένα.

● **Δευτέρα κατηγορία· οἱ μοντέρνοι**. Αὐτοὶ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὰ παιδιὰ – πῶς· νὰ ἐξελιχθοῦν κοσμικὰ, κατὰ τὸ ρεῦμα τῆς ἐποχῆς. Τὸ κορίτσι καὶ τὸ ἀγόρι τους νὰ ντύνονται μὲ τὴν τελευταία μόδα, νὰ εἶνε μέσα στὰ σύγχρονα ρεύματα (ιδέες, ἀπειτήσεις, ταξίδια, γεύσεις, οὐσίες, μουσική, χορὸς, λεξιλόγιο, συνήθειες, νοοτροπία, ἐμφάνισι, γλῶσσες, τρόποι εὐγενείας)· νὰ γίνουν παιδιὰ εὐρωπαϊκὰ, ἀμερικάνικα, ὄχι χωριάτες· νὰ μιλοῦν «μὲ τὸ “σεῖς” καὶ μὲ τὸ “σᾶς”». Δηλαδὴ, καὶ οἱ μοντέρνοι ἐπίσης, ἐνδιαφέρονται μὲν, ἀλλὰ μὲ λάθος στόχο· διότι ἀδιαφοροῦν γιὰ τὴν πνευματικὴ διαπαιδαγώγησι καὶ στεροῦν στὰ παιδιὰ τους τὴν πολύτιμη χριστιανικὴ ἀνατροφή.

✓ Ἐνα παιδάκι σταμάτησε νὰ πηγαίη στὰ μαθήματα τοῦ κατηχητικοῦ. –Γιατί, ρώτησα, δὲν πηγαίνει ν' ἀκούσῃς τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ; –Δὲν μ' ἀφήνει ὁ πατέρας μου· μοῦ εἶπε νὰ πάω νὰ μάθω ἀγγλικά... Τὰ ἀγγλικά γι' αὐτὸν ἦταν πιὸ ἀναγκαῖα ἀπὸ τὰ θεϊκά!... Δὲν ξέρει ὁ πατέρας αὐτὸς ὅτι τὸ παιδί του, καὶ ἂν μάθῃ ὅλες τις γλῶσσες τοῦ κόσμου ἢ καὶ τῶν ἀγγέλων, δὲν γίνῃ ὅμως ἄνθρωπος ἀγάπης, ἐκεῖνα εἶνε μάταια (βλ. Ἀ Κορ. 13,1). Ἄν δὲν μάθουμε τὴ γλῶσσα τῆς ἀγάπης, δὲν θὰ συνεννοηθοῦμε, θὰ φαγωθοῦμε μεταξύ μας.

● **Τρίτη κατηγορία γονέων εἶνε οἱ ἄθεοι**, ἐκεῖνοι ποὺ δὲν πιστεύουν στὸ Χριστό. Αὐτοὶ εἶνε ὄχι ἀπλῶς ἀδιάφοροι ἀλλὰ καὶ ἔχθρικοι

στην πνευματική διαπαιδαγώγησι τῶν παιδιῶν τους· πᾶνε κόντρα και θέλουν νὰ ξεριζώσουν ἀπὸ μέσα τους τὸ εὐγενέστερο ἀπ' ὅλα τὰ συναίσθηματά τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως, τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα. Θέλουν και τὰ παιδιὰ τους νὰ γίνουν ἄθεα.

✓ **Θυμᾶμαι** –τὸ 'χω ξαναπεῖ– ὅτι, περιοδεύοντας ὡς ἱεροκήρυκας, ἄκουσα στὴν εἴσοδο ἐνὸς χωριοῦ μιὰ τρομερὴ βλαστήμια. Πλησιάζω και τί νὰ δῶ· κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο ἕνας πατέρας κρατοῦσε τὸ μικρὸ παιδάκι του και τὸ μάθαινε νὰ βλαστημᾷ τὸ Θεό! Ἦταν ἄθεος.

✓ **Σ'** ἕνα χωριὸ τῆς Πτολεμαίδος ἦταν ἕνας ἀριστοῦχος μαθητής. Στὸ τέλος τοῦ σχολείου λέει στοὺς γονεῖς του· **Θέλω νὰ σπουδάσω, νὰ γίνω ἱεροκήρυκας και ἀργότερα νὰ πάω στὴν Οὐγκάντα ἱεραπόστολος.** Ὁ πατέρας σήκωσε καρέκλα νὰ τὸν σκοτώσῃ. Ἐκανε συμβούλιο οἰκογενειακὸ μὲ ὅλους τοὺς συγγενεῖς, ἔπεσαν πάνω στὸ παιδὶ πιέζοντάς τὸ ν' ἀλλάξῃ ἀπόφασι, νὰ σπουδάσῃ γιατρός, μηχανικός, δικηγόρος. Πῆγαν νὰ τὸ πνίξουν. Τοῦ ἔκαναν τέτοιο πόλεμο νεύρων, ὥστε τώρα τὸ παιδὶ εἶνε στὸ ψυχιατρεῖο.

Τέτοιοι ἀνθρώποι ἔχουν κατόπιν τὸ θράσος, παίζοντας τάβλι στὸ καφενεῖο, νὰ εἰρωνεύονται! Σήμερα ὁ παπᾶς ἔκανε λάθη, δὲν διάβασε καλὰ τὸ εὐαγγέλιο...

● Μετὰ ἀπὸ τίς τρεῖς αὐτὲς κατηγορίες ὑπάρχει μιὰ ἀκόμη, στὴν ὁποία φοβᾶμαι ὅτι ἀνήκετε ἐσεῖς. **Σ'** αὐτὴν δὲν εἶνε οὔτε ἀδιάφοροι, οὔτε μοντέρνοι, οὔτε ἄθεοι, ἀλλὰ τί εἶνε· **εἰδωλολάτρες**, γονεῖς εἰδωλολάτρες! –Μπᾶ, θὰ πῆτε, ἐμεῖς εἴμαστε Χριστιανοί, πῶς λοιπὸν μᾶς κατατάσσετε ἐκεῖ;

Εἶσαι εἰδωλολάτρης, γιατί τὸ μικρὸ παιδάκι, ποὺ ἔχεις, σοῦ τὸ ἴδωσε ὁ Θεός, δὲν τὸ φτειαξες ἐσὺ. Ἄλλοι κάνουν παιδιὰ, ἄλλοι δὲν κάνουν· αὐτὰ εἶνε ἀπὸ τὸ Θεό, ὄχι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ ἀνθρώπος δὲν μπορεῖ νὰ φτιάξῃ ὄχι παιδὶ ἀλλὰ οὔτε ἕνα σπόρο μηλιάς· ἀπὸ τὸ Θεό ἔρχονται αὐτά. Αὐτοὶ λοιπὸν εἶνε εἰδωλολάτρες, γιατί **τὸ παιδί τους τὸ ἔχουν κάνει εἰδωλο**, τὸ λατρεύουν σὰν θεό. Μὴ λέτε λοιπὸν, ὅτι ἀγαπᾶτε τὸ Χριστὸ και τὴν Παναγία· παραπάνω ἔχετε τὸ παιδάκι, τὴ μπεμπέκα, τὸ ἀγγελουδί, ὅπως τὰ λέτε.

✓ Δὲν ξεχνῶ ὅτι, ὅταν ἦμουν νέος, σ' ἕνα νησάκι τοῦ Αἰγαίου ἦταν ἕνας πλούσιος ποὺ εἶχε ἔλθει ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο· παντρεύτηκε και ἀπέκτησε ἕνα χαριτωμένο ἀγοράκι, ποὺ τὸ ὠνόμασε Δημήτρη. Αὐτὸς λοιπὸν, μιὰ μέρα ποὺ πιάσαμε κουβέντα, τί μοῦ εἶπε· –Γιὰ Χριστὸ και Παναγία και Θεὸ μοῦ κουβεντιάσεις; Ὅσο ἔχω ἐγὼ **τὸ νυχάκι τοῦ Δημητράκη** μου, δὲν ἔχω τὸ Χριστό!... Ἀκοῦτε; Και αὐτὸς μὲν τόλμησε και τὸ 'πε, ἀλλὰ κ' ἐσεῖς τὸ ἴδιο φρόνημα ἔχετε μέσα σας.

Τὸ παιδάκι μας, τὰ παιδάκια μας! (ἕνα, δύο, ὄχι παραπάνω). Τὸ παιδάκι μας δὲν κάνει λάθη, δὲν κάνει ἀταξίες, εἶνε ἄγγελος!... Ἐμᾶς μᾶς τσάκιζε στὸ **ξύλο ὁ δάσκαλος** και οἱ γονεῖς ἦταν σύμφωνοι· σήμερα, ἂν τολμήσῃ ὁ καθημένος ὁ δάσκαλος νὰ τραβήξῃ τὸ αὐτάκι ἐκείνου τοῦ ζιζάνιου, θὰ τὸν πᾶνε στὸν ἐπιθεωρητῆ, θὰ τὸν μνησύουν στὸν εἰσαγγελέα. Ξέρετε πῶς μοιάζουν αὐτοὶ οἱ γονεῖς;

◇ Ὁ γέρο - Αἰσωπος λέει τὸ ἐξῆς. Κάποτε βγήκε ἕνας κυνηγὸς νὰ σκοτώσῃ πουλιά. Τοῦ λέει ἡ **κάργια**· –Σὲ παρακαλῶ, τὸ δικό μου πουλὶ μὴν τὸ σκοτώσῃς. –Μεῖνε ἡσυχη, τῆς ἀπαντᾷ, θὰ τὸ φυλάξω· ἀλλὰ πῶς θὰ τὸ γνωρίσω; –Εἶνε τὸ πιὸ ὠραῖο ἀπ' ὅλα και κελαϊδαίει πιὸ ὁμορφα ἀπ' ὅλα, εἶπε ἡ μάνα ἡ κάργια. Πάει παραπέρα ὁ κυνηγός, μπᾶμ! σκοτώσῃ τὸ πουλάκι τῆς. Τρέχει αὐτῆ· –Μᾶ δὲν κἀναμε συμφωνία νὰ μὲ μοῦ τὸ σκοτώσῃς; –Ἐσὺ μοῦ εἶπες, ὅτι τὸ δικό σου εἶνε τὸ ὠραιότερο και κελαϊδαίει πιὸ ὁμορφα· αὐτὸ ποὺ χτύπησα ἦταν τὸ πιὸ ἄσχημο και στὴν ὄψι και στὴ φωνή... Φαντάσου, ἡ κάργια θεωροῦσε τὸ παιδί τῆς τὸ πιὸ ὠραῖο και μελωδικὸ πουλί. Ἔτσι και μερικὲς γυναῖκες. Τὸ παιδὶ τους ἐνοχλεῖ, σπάει τζάμια, δὲν ἀφήνει ἀνθρώπο νὰ ἡσυχάσῃ, πετάει πέτρες, λέει αἰσχρόλογα. Οἱ γειτόνισσες διαμαρτύρονται, μὰ αὐτῆ ἐπιμένει· –Ὅχι, τὸ παιδάκι μου εἶνε ἄγγελουδί!... Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ θεωρεῖς ἄγγελουδί, εἶσαι ἡ δὲν εἶσαι εἰδωλολάτρη;

◇ Ἡ μοιάζουν ἀκόμη οἱ εἰδωλολάτρες γονεῖς μὲ τὴ **μαίμου** ποῦ, ἀπὸ τὴν πολλὴ ἀγάπη τῆς γιὰ τὸ μαίμουδάκι, τὸ σφίγγει στὴν ἀγκαλιὰ τόσο δυνατὰ ὥστε τὸ πνίγει. Ἔτσι κάνουν κι αὐτοί. Ἀπὸ τὴ λατρεία ποὺ δείχνουν καταστρέφουν τὰ παιδιὰ τους. Ἄς εἶνε εὐλογημένοι οἱ γονεῖς και οἱ παπποῦδες τοῦ περασμένου καιροῦ, ποὺ μὲ βέργες και φρύγανα και πιπερία μᾶς παιδαγωγοῦσαν νὰ μᾶς κάνουν ἀνθρώπους. Τώρα; Ἐννοια σου τί θὰ βγοῦνε. Τὸ χαϊδεύεις αὐτὸ τὸ λιονταράκι; ἄμ θὰ σὲ φάῃ, θὰ τὸ πληρώσῃς μὲ τόκο και ἐπιτόκιο.

Αὐτοί, λοιπὸν, εἶνε οἱ εἰδωλολάτρες γονεῖς, οἱ ὁποῖοι κάνουν κακό. βλάπτουν τὰ παιδιὰ τους.

Γενικά, και οἱ τέσσερις κατηγορίες γονέων κακουργοῦν εἰς βάρος τῶν παιδιῶν τους.

* * *

Συνοψίζω τὸ μάθημα. Εἶπαμε, ὅτι στὸν κόσμῳ ὑπάρχουν πλῆθος δαιμονισμένα παιδιὰ. Γι' αὐτὰ εὐθύνονται διάφοροι παράγοντες, και κυρίως οἱ γονεῖς. Διακρίναμε δὲ τέσσερις κατηγορίες γονέων· στὴν 1η εἶνε οἱ ἀδιάφοροι, στὴν 2α οἱ μοντέρνοι, στὴν 3η οἱ ἄθεοι, και στὴν 4η οἱ εἰδωλολάτρες. Ἐξετάστε τώρα ἐσεῖς, μὲ δηγῶ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ, νὰ δῆτε σὲ ποιά κατηγορία ἐμπίπτετε.

● Ὑπάρχει τέλος, ἀγαπητοί μου, μιὰ ἀκόμη κατηγορία, ἡ τελευταία, στὴν ὁποία κατατάσσονται οἱ **Χριστιανοί** γονεῖς.

Ἦ Θεέ μου –ἐδῶ μοῦ ἴσχεται νὰ κλάψω–, δῶσε μας μανάδες σὰν τὴν Παναγία, σὰν τὴν Ἄννα, σὰν τὴ Σολομονή, σὰν τὴν Ἐλισάβετ, σὰν τὴ Σαλώμη, σὰν τίς μητέρες τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν...· δῶσε μας πατέρες σὰν τὸ Νῶε, σὰν τὸν Ἀβραάμ, σὰν τὸν Ἰώβ, σὰν τὸν Ἐλκανὰ, σὰν τὸν Ζαχαρία, σὰν τὸν Ζεβεδαῖο... Ποῦ νὰ τοὺς ζητήσουμε; σὰ βουνά, σὰ χωριά, σὰ λαγκάδια, σὲς μεγάλες πολιτεῖες; Δῶσε μας Χριστιανούς γονεῖς· γονεῖς ποὺ ν' ἀκοῦνε τὴ φωνὴ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ «Ἀφήστε τὰ παιδιὰ νὰ ῥθοῦν σ' ἐμένα, και μὴν τὰ ἐμποδίζετε» (Ματθ. 19,14. Μάρκ. 10,14. Λουκ. 18,10)· γονεῖς ποὺ ν' ἀκοῦνε τὸν ἀπόστολο Παῦλο ποὺ λέει «Ἐκτρέφετε (τὰ τέκνα ὑμῶν) ἐν παιδείᾳ και νοουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφ. 6,4)· γονεῖς ποὺ κάνουν τὸ πᾶν γιὰ νὰ διαπαιδαγωγῶσιν τὰ παιδιὰ τους Χριστιανικά· γονεῖς ποὺ διδάσκουν τὰ παιδιὰ τους μὲ λόγια και μὲ ἔργα τοὺς δίνουν τὸ καλὸ παράδειγμα. Ὑπάρχουν τέτοιοι γονεῖς στὸν αἶώνα μας;

Ὑπάρχουν. Γι' αὐτὸ τώρα θέλω νὰ τόνισω σὲ ὅλους, **πόση ἀξία ἔχει ἡ χριστιανικὴ ἀγωγή! τί ἀξίζει τὸ νὰ λάβῃ τὸ παιδί χριστιανικὴ ἀγωγή** μέσα στὸ σπίτι.

✓ Ἐνα παράδειγμα. Ἀπὸ ἕνα φτωχὸ χωριὸ τῆς Εὐρυτανίας ἔφυγαν δύο παιδιὰ σὲ ἡλικία 12 - 13 χρονῶν, φτωχὰ, ζυπόλητα· εἶχαν κάποια συγγένεια μεταξύ τους. Ἐφυγαν και ποῦ πῆγαν; Ὁ Ἕλληνας πάει παντοῦ· αὐτὰ πῆγαν μέσα στὸ Λονδίνο. Ἐκεῖ δούλεψαν σὲ ῥεστοράν. Και μιὰ μέρα, αὐτὰ τὰ φτωχὰ παιδιὰ, ἐφτείαξαν καταστήματα στὸ Λονδίνο. Λίρα μὲ οὐρά! Ἀλλὰ ἡ ζωὴ εἶνε ῥόδα· ἔρχεται οἰκονομικὴ κρίσις και, αὐτοὶ ποὺ κοιμήθηκαν ἑκατομμυριοῦχοι, τὴν ἄλλη μέρα ζύπνησαν πάμπτωχοι, ὅπως ὅταν εἶχαν ἔρθει στὸ Λονδίνο ζυπόλητοι. Πῶς ἀντιμετώπισαν τὴν κατάστασι; Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο ἀπογοητεύθηκε. Δὲν ἔχω λεφτὰ πλέον, σκέφτηκε, δὲν ἔχω κατάστημα, δὲν ἔχω τίποτα· τί τὴ θέλω τὴ ζωὴ; Μπλοῦμ ἀπὸ ἕνα γεφύρι τοῦ Τάμεση μὲς' στὸ ποτάμι· αὐτοκτόνησε. Ὁ ἄλλος γονάτισε μπροστὰ στὴν εἰκόνα, ἔκανε τὸ σταυρὸ του και εἶπε· Θεέ μου, διὰ πρεσβειῶν τῆς Παναγίας τῆς Προυσιώτισσας, βοήθησέ με... Και ἄρχισε πάλι νὰ δουλεύῃ σὰν γκαρσόνι. Δουλεῦντας συνεχῶς, στὰ πενήντα του χρόνια, νάτος πάλι κ' ἔκανε κατάστημα. Πάει κάποιος δημοσιογράφος και τοῦ λέει· –Και οἱ δύο ἦρθατε ἀπὸ τὰ μέρη αὐτὰ φτωχοί, γίνατε ἔπειτα πλούσιοι· χάσατε κατόπιν τὰ λεφτὰ, χάσατε τὰ διαμερίσματα, χάσατε τὰ πάντα, χάσατε τίς λίρες σας, χάσατε τίς μετοχές σας. Ὁ ἄλλος πῆγε και αὐτοκτόνησε· ἐσὺ πῶς σκέφτηκες; –Ὅ, τι εἶμαι, λέει, ἐγὼ τὸ χρωστῶ στὴ μάνα μου. –Πῶς τὸ χρωστᾶς στὴ μάνα σου; ἡ μάνα σου εἶνε μακριά. –Προτοῦ νὰ φύγω ἀπ' τὸ χωριό, μὲ πῆρε ἡ μάνα μου, μὲ πῆγε στὸ εἰκόνημα, γονάτισα και μοῦ 'πε· «Παιδί μου, πολλὰ βάσανα θὰ τραβήξῃς στὸν κόσμῳ, ἀλλὰ ὅσα και νὰ ἔρθουν, ποτέ μὴν ἀπελπιστῆς· ἐκεῖ ψηλὰ εἶνε ὁ Θεός!».

Καταλαβαίνετε; Τὸ πιὸ σπουδαῖο στὸν κόσμῳ αὐτὸν δὲν εἶνε τὰ ἀγγλικά σας και τὰ λεφτὰ και τὰ διαμερίσματα. Αὐτὰ χάνονται. Φυτέψτε μέσα στὶς καρδιές τῶν παιδιῶν σας τὴν πίστι στὸ Θεό. Τὰ παιδιὰ σας θὰ περάσουν πολλὰ βάσανα, και τότε ἄλλα μὲν θ' αὐτοκτονήσουν, ἄλλα ὁμοῦ δὲν θ' αὐτοκτονοῦν· **Ὅσα παιδιὰ πιστεύουν στὸ Θεό, δὲν θ' αὐτοκτονήσουν**· γιατί και ἂν δὲν μείνῃ τίποτα μὲς' στὸν κόσμῳ, θὰ μείνῃ ὁ Θεός. Τὸ Θεὸ φυτέψτε μέσα στὴν ψυχὴ τῶν παιδιῶν σας, και θὰ τοὺς προσφέρετε τὴν πιὸ μεγάλη βοήθεια· κι ὅταν πεθάνετε και σᾶς θάψουν στὰ μνήματα, θὰ ῥθοῦν τὰ παιδιὰ νὰ ποῦν σ' ἐσᾶς· Πατέρες μας, λεφτὰ δὲν μᾶς ἀφήσατε, μᾶς ἀφήσατε ὅμως ἕνα μεγάλο πρᾶγμα, τὴν πίστι στὸ Θεό.

Αὐτὰ ποὺ σᾶς λέω, νὰ τὰ ἐφαρμόζετε ὡς λόγια Θεοῦ. Και τὰ λόγια αὐτὰ νὰ τὰ λέτε παντοῦ. Μὴν τὰ κρύψετε. Σᾶς τὰ παραδίδω νὰ τὰ διαδώσετε παντοῦ πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς ὠφέλειαν τῆς κοινωνίας και πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἔθνους μας· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**